

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

for Nettbørsen, Involve! Pro-X AS

□

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer på basisnivå oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep ansvarlig næringsliv er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Det er den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (vår code of conduct) dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

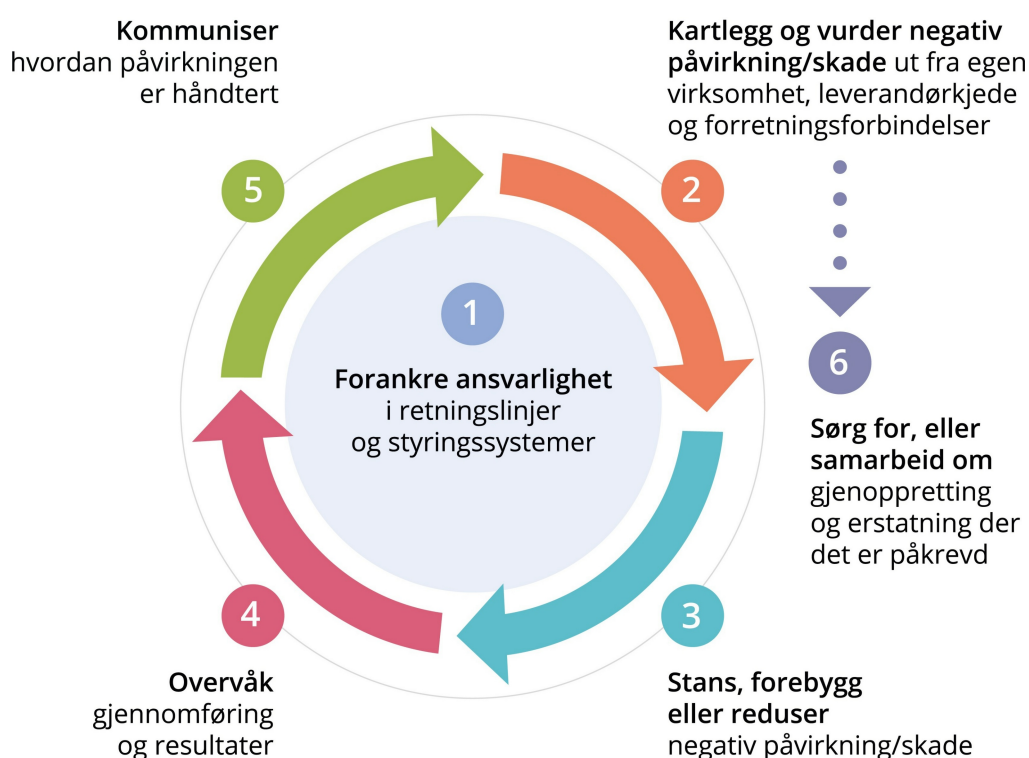
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Newttbørsen/Involve! Pro-X viderefører og etablerer avtaler med leverandører på vegne av Kommunikasjonshuset Involve og deres kunder. Vi anerkjenner vårt ansvar for å bistå våre leverandører med å bevisstgjøre deres ansvar overfor mennesker, samfunn og miljø.

Kommunikasjonshuset Involve har det siste året blitt Miljøfyrtårn og ISO9001-sertifisert. Miljø, kvalitet, ansvar, forbedringer og bærekraft henger tett sammen. Ved hjelp av våre revisjoner, leverandørevalueringer og Ledelsens gjennomgang, forsøker vi å finne løsninger på de utfordringer som avdekkes overfor våre leverandører.

Vi lever i en verden som stadig blir mer digitalisert, og vår erfaring er at sluttbrukeren distanseres fra problemstillinger vi som en profesjonell aktør må hensynta. De aller fleste produkter kan nå kjøpes av forbruker ved et klikk i en nettbutikk og mottas bare noen dager senere, uten noen kunnskap om hvor produktet kommer fra og hvordan produktet er fremstilt.

Gjennom Nettbørsen/Involve Pro-X medlemskap i Etisk handel Norge får vi mulighet til å bevisstgjøre og lære våre medarbeidere og ledere om etisk handel. Vi får tilgang til verktøy som gjør oss i stand til å henvende oss til samtlige leverandører i vår database, noe som ville vært krevende uten dette medlemskapet.

Vårt største bidrag er ikke å kunne hjelpe våre leverandører med opplagte utfordringer i deres hverdag, men å avdekke de utfordringer de faktisk har som påvirker oss som kunde og våre sluttkunder. Denne erkjennelsen har gitt oss fokus og medfører en kontinuerlig forbedringsprosess. Gjennom de neste årene vil vi fortsatt ha fokus på internasjonale markeder, med positive bidrag som representerer og reflekterer vårt selskap og eiernes verdier, samt gjennom vår videre ekspansjon, bruke mer og fler ressurser på etisk handel.

Øyvind Nedrelid
CEO

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Nettbørsen, Involve! Pro-X AS

Adresse hovedkontor

Bestumstubben 11, 0281 Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

Anbudsverktøy og avtaleinngåelse for grafisk produksjon og markedsmateriell

Beskrivelse av bedriftens struktur

Nettbørsen er en del av Kommunikasjonshuset Involve og har ansvaret for gruppens leverandøravtaler. I dette ansvaret ligger kvalitetssikring og oppfølging av leverandører til Involve! Pro-X AS og Profileringsartikler AS.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

2 000 000

Antall ansatte

2

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Nei

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Bjørn Frode Dechsling

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

bfrode@nettborsen.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Nettbørsen har som hovedansvar utvikling og drift av anbudsprogrammet "Nettbørsen". Programmet brukes i dag av selskapene i Kommunikasjonshuset Involve, som er leverandører av trykksaker, markedsmateriell og profileringsartikler. Selskapene har ingen egen produksjon og bruker "Nettbørsen" som et verktøy til å hente tilbud fra aktuelle leverandører. "Nettbørsen" er kun tilgjengelig for godkjente brukere og leverandører. Nettbørsen har ikke direkte kommersielle relasjoner med leverandørene, men har ansvar for godkjenning og overvåkning av leverandører Kommunikasjonshuset Involve.

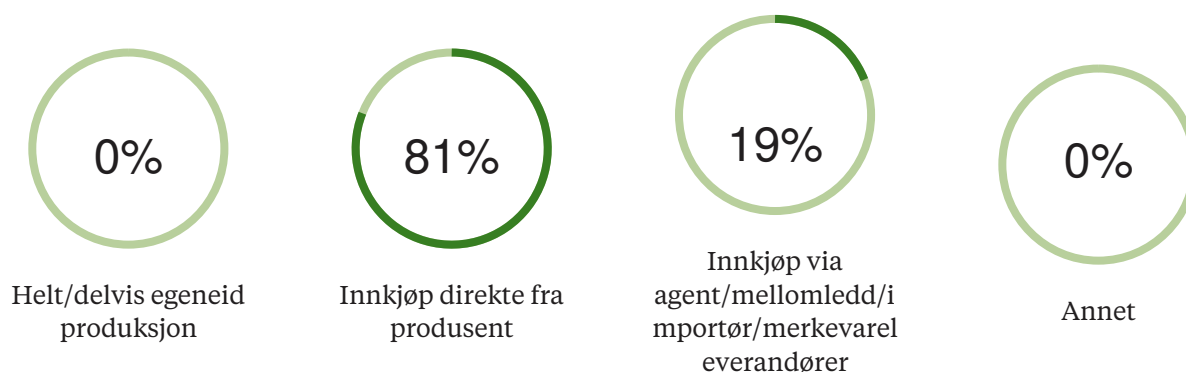
Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

104

Kommentar til antall leverandører

Det totale antall leverandører er noe større. Imidlertid har vi foreløpig besluttet ikke å overvåke leverandører hvor det kun er gjort tilfeldige innkjøp med verdi mindre enn kr 100.000,-

Type innkjøp/ leverandørforhold

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Norge :	45
Estland :	4
Latvia :	3
Litauen :	3
Danmark :	3
Tyskland :	1
Polen :	1
Sverige :	5
Kina :	20

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

2 825

Antall produsenter dette er basert på

69

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

41

Kommentar til antall arbeidere

Vi har pr i dag ikke oversikt over nøyaktig antall ansatte hos leverandører.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Papir	Norge Den europeiske union
Tekstil	Kina Den europeiske union
Plast og metall	Kina Den europeiske union

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Etablere rutiner for gjennomføring av risikoanalyser og aktsomhetsvurderinger.

Status: Rutiner for risikoanalyser er etablert.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Implementere Etisk handel som en del av Kommunikasjonshuset Involve's ISO 9001 sertifisering. Standarden skal inneholde rutiner for risikoanalyse og aktsomhetsvurderinger.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://involve.no/etisk-handel-norge/>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

Kommunikasjonshuset Involve arbeider gjennom sin søsterbedrift Nettbørsen, for å fremme gode arbeids- og miljøforhold i våre leverandørkjeder. Dette ønsker vi å gjøre i nært samarbeid med våre leverandører og samarbeidspartnere.

For å tydeliggjøre hva vi forventer av våre leverandører, har Involve utarbeidet retningslinjer for etisk handel. Retningslinjene dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø.

Kommunikasjonshuset Involve vil kontinuerlig jobbe for å forbedre egen policy og praksis som kan bidra til at leverandørene etterfølger våre retningslinjer for etisk handel.

Involve gruppen inkludert alle ansatte, skal aldri tilby eller motta ulovlige eller urettmessige pengegaver eller andre godtgjørelser for å oppnå forretningsmessige eller private fordeler for egen del eller fordeler for kunder, agenter eller leverandører.

Kommunikasjonshuset Involve leverandører skal unngå handelspartnere som har aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av FN og/eller norske myndigheter.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Nettbørsen har ansvar for avtaler og utvelgelse av leverandører til Kommunikasjonshuset Involve. Policy for virksomheten er utviklet i samarbeid med daglig leder, styreformann og eier. Den vil også fra 2023 bli en del av kommunikasjonshusets ISO 9001 standard.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Bjørn Frode Dechsling har ansvar for, og utfører det daglige arbeidet med bærekraftig forretningspraksis. Rapportering gjøres til styreformann Øyvind Nedrelid samt til daglig leder i Kommunikasjonshuset Involve! Den daglig ansvarlige har også kontakt med medarbeidere hos våre kunder. (Se forøvrig punkt 1.B.2)

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Medarbeiderne i Nettbørsen, Involve! Pro-X og Profileringsartikler har ukentlig felles produksjonsmøter der bærekraftig forretningspraksis alltid er et tema i diskusjonen. Nye leverandører godkjennes alltid av Nettbørsen og skal underskrive avtale om ansvarlig leverandøradferd. Alle medarbeidere som tar daglige beslutninger om hvilke leverandører som skal tildeles ordre, har instruks om å melde fra ved signaler om at vår CoC ikke etterleves. Løpende leverandørevaluering blir i løpet av 2023 en del av Kommunikasjonshuset Involve's ISO 9001 sertifisering.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Ansvarlig har tilgang på kurs og arbeide som er gjort tidligere. Arbeidet er også definert som en del av stillingen til den ansvarlige.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Leverandører som brukes av Kommunikasjonshuset Involve skal godkjennes av Nettbørsen.

Vi har en prosess for godkjenning av leverandører. En del av denne prosessen er retningslinjer for etisk handel.

Denne prosessen blir også den del av Kommunikasjonshuset Involve ISO 9001 sertifisering.

Vi skal hjelpe leverandører til å avdekke problemområder og hvis mulig bidra til forbedring av arbeidsvilkår og miljø for de menneskene som er involvert i vår leverandørkjede.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Daglig leder og styreformann er direkte involvert i arbeidet og rapporterer direkte til styret for gruppen av selskaper. Styret er godt informert om arbeidet som blir gjort og involverer seg i fremdriften.

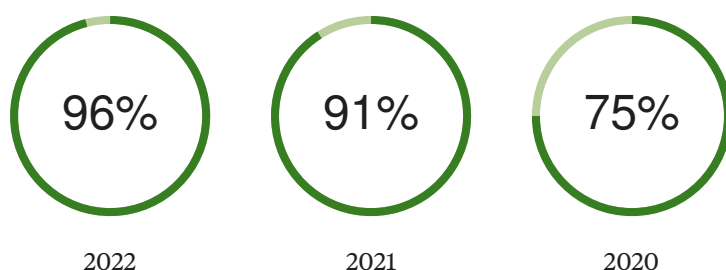
1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Nye leverandører mottar våre "CoC" og må underskrive "Avtale om ansvarlig leverandøradferd". Dette tydeliggjør for leverandøren hva som er viktig for oss og hva som er minstekrav for å være leverandør.

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Egne medarbeidere i Involve har fått større fokus på bærekraftig forretningspraksis og er stolte over medlemskapet i Etisk handel Norge.

Nesten samtlige leverandører som har mottatt vår CoC og "Avtale om ansvarlig leverandøradferd", har underskrevet avtalen. De som av prinsipp ikke ønsket å undertegne har presentert sin egen CoC som vi har funnet å kunne godkjenne. Det er også vårt inntrykk at vårt fokus smitter over på våre leverandører.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Barnearbeid		Kina
Arbeidsvilkår, lønn etc	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelser	Kina Estland Latvia
Miljø	Utslipp Avfall Materialbruk	Kina Estland Litauen Latvia
Korrupsjon		Globalt

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vi anser at risikoen er lav ved bruk av skandinaviske leverandører, da bedriftene her er underlagt et strengt lovverk. Dette baserer seg også på erfaring.

Forøvrig underbygges dette av besøk hos aktuelle leverandører. Sjekkliste med relevante spørsmål er under utarbeidelse for 2023.

I de baltiske land og Polen skjer kartlegging på samme måte.

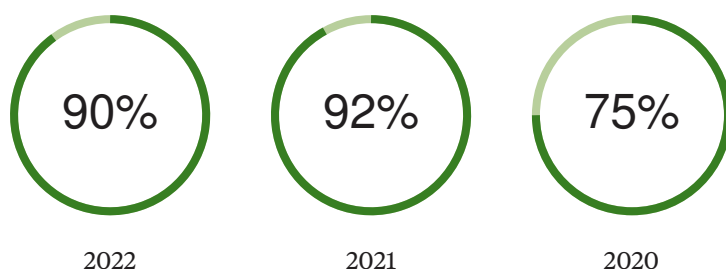
Leverandører i Kina blir besøkt av våre agenter som gjør revisjoner.

Det er ikke brukt eksterne kilder.

Leverandører med miljø/ISO godkjenninger blir foretrukket.

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

Vi anser Kina som et land med mer risiko for avvik og et sted hvor man må ha mer fokus enn f.eks. Norden på mange av områdene vi ser spesielt på. Det er vedtatt at Europeiske leverandører på sikt skal prioriteres fremfor Kinesiske.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Det har vært identifisert én negative hendelse i løpet av 2022. En arbeider i Estland fikk redusert sin lønn i desember da arbeidsgiver ikke var fornøyd med innsatsen. Hendelsen skal følges opp ved besøk senere i år.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Barnearbeid
Overordnet mål :	Skal ikke forekomme hos våre leverandører
Status :	Er ikke avdekket
Mål i rapporteringsåret :	Ingen tilfeller

Utførte tiltak og begrunnelse :

Vi anser at den største risikoen for barnearbeid er i Kina. Ingen nye leverandører i dette landet i løpet av 2022. Alle våre leverandører har underskrevet vår leverandøravtale, code of conduct og fått denne oversatt i de tilfeller de ønsker. Ingen indikasjoner fra våre agenter på at disse brytes. Derfor ingen spesielle tiltak i 2022.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Arbeidsvilkår, lønn etc
Overordnet mål :	Ansatte hos våre leverandører skal ha lønns og arbeidsvilkår som oppfattes som gode og akseptable i det samfunn de befinner seg.
Status :	En episode der en medarbeider fikk redusert lønn i en måned da leder mente en situasjon var håndtert feil.
Mål i rapporteringsåret :	Ingen tilfeller

Utførte tiltak og begrunnelse :

Audit utføres jevnlig av våre medarbeidere og agenter.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Fortsatt kontakt med utspørring av våre kontakter

Prioritert negativ påvirkning/skade	Miljø
Overordnet mål :	Våre og våre kunders valg skal i ingen eller liten grad påvirke miljøet negativt. Vårt samarbeid med våre leverandører skal preges av dette.
Status :	Valg av leverandører og materialer påvirkes oftere av miljøpåvirkning enn av økonomi.
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Vi påvirker aktivt og kontinuerlig både våre kunder og leverandører til å velge alternativer med mindre negativ påvirkning på miljøet.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Det skal i 2023 innføres klimaregnskap i Kommunikasjonshuset Involve. Nettbørsen vil være sentral i denne prosessen.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Korrupsjon
Overordnet mål :	Korrupsjon skal ikke forekomme hos våre leverandører eller agenter og vil ikke aksepteres.
Status :	Korrupsjon er ikke avdekket
Mål i rapporteringsåret :	Korrupsjon skal ikke forekomme og eventuelle tilfeller vil medføre opphør av samarbeide.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Har ikke avdekket forhold som har ført til mistanke om korrupsjon.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

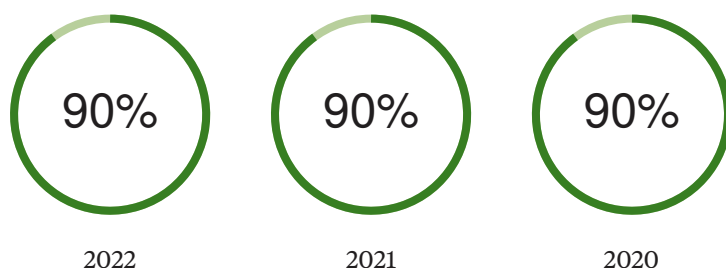
Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Leverandører med "miljø-sertifiseringer" blir foretrukket i det daglige arbeid. Der det er økonomisk forsvarlig og en eventuell høyere kostnad blir akseptert av kunden, foretrekkes leverandører med kortere transportvei. Våre leverandører blir stadig forespurt om alternative materialer og produksjonsmetoder som reduserer miljø- og klimafotavtrykk, og oppfordres til å prioritere dette.

Indikator

Andel leverandører som har systemer for håndtering av farlig avfall

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Det skal i 2023 innføres klimaregnskap i gruppen. Dette vil sette fokus på klimagassutslipp og gi mulighet for å prioritere leverandører ut i fra dette kriteriet.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Vi informerer våre kunder om at korte leverings/produksjonstider kan ha en negativ påvirkning både på miljø og pris.

Så langt det er mulig bruker vi leverandører i Norge. Her vil eventuelle forhandlinger om pris i svært liten grad påvirke miljø og arbeidsforhold.

Vi forhandlinger om leveringstid legger vi alltid leverandørens "idealtid" til grunn.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Ved valg av produkter er alltid miljø og miljøsertifisering et viktig parameter, som overstyrer pris.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Leverandører i Skandinavia er styrt av lovverk som beskytter arbeidstakere og deres rett til fagorganisering. Ansattes arbeidsvilkår og våre CoC er ofte et tema i samtaler med og på besøk hos leverandører i andre land.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Vi har ikke direkte bidratt til dette for leverandørene utover enklere csr, men oppfordrer til dette i våre avtaler samt gjennom bærekraftige samarbeid med leverandører.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Medarbeidere i egen virksomhet underskriver arbeidsavtaler der korrupsjon og bestikkelse ikke blir akseptert. Det har aldri vært oppdaget tilfeller. De bransjer vi operer i er også generelt preget av små marginer der det ikke er rom for "skulte" kostnader. Det har de siste år heller ikke vært avdekket forsøk på dette i vår leverandørkjede.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Selv om bevisstheten om ansattes rettigheter er ganske stor blant arbeidsgivere i de Nordiske land, har det som et resultat av vår praksis ofte oppstått diskusjoner og samtaler om diskriminering ved ansettelse og behandling av ansatte. Diskriminering basert på f.eks. kjønn, etnisk opprinnelse og religion.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

I hele kjeden er det et fokus på å etterleve de vilkår som vi setter for våre leverandører. Dette følges av våre prosjektledere og koordinatorene som er involvert i leverandørenes og produksjonenes oppfølging. Det er en del av stillingsinstruksen og rutinene som er implementert.

Dersom det skulle forekomme avvik så rapporteres dette til ledelsen som tar dette videre med rette vedkommende.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Vår drift baseres på tett samarbeid med leverandører vi kjenner godt. Gjennom våre avtaler og vårt daglige fokus, er vår vektlegging av bærekraftig forretningspraksis godt kjent hos våre leverandører. Vi mener derfor det er svært stor sannsynlighet for at eventuelle avvik vil bli avdekket.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at a stove in a kitchen. The background is blurred, showing kitchen fixtures and a window.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Det har ikke vært avdekket negativ påvirkning/skade i løpet av 2022. Dersom en situasjon skulle oppstå vil en avviksrappport bli utarbeidet i samarbeid med leverandørens representant/ledelse og vår prosjektleder. Eventuelle tiltak vil besluttet fortrinnsvis i samarbeid. Dersom dette ikke er mulig tas beslutning av vår daglig leder og prosjektansvarlig.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Vårt engasjement er kommunisert via våre hjemmesider. Det blir også vektlagt i anbudspresesser og kundepratet. Virksomheten har også i begynnelsen av 2023 blitt sertifisert som Miljøfyrtårn

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Dersom vår virksomhet enten direkte eller indirekte gjennom våre leverandører, bidrar til negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø, skal vi i den grad det er mulig bidra til gjenoppretting. Bedriften har også forsikring for å kunne gjennomføre dette økonomisk.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det har ikke vært tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden.

Det er avdekket et tilfelle på slutten av 2022 der en medarbeider hos en leverandør ble trukket i lønn fordi daglig leder mente at et avvik i en av våre ordre var håndtert dårlig. Øvrig begrunnelse ble ikke gitt. Daglig leder er i 2023 informert om at dette ikke tilfredsstiller våre krav til ansvarlig leverandøradferd. Tilbakemeldingen var at dette er vanlig praksis. Vi ble enige om at i fremtiden skal dette diskuteres med oss først.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Via vår CoC og avtale om ansvarlig leverandøradferd, beskriver vi for ledelsen hos våre leverandører at vi kan bidra til gjenoppretting i samarbeid med leverandøren.

Kontaktinformasjon:

Nettbørsen, Involve! Pro-X AS
Bjørn Frode Dechsling
bfrode@nettborsen.no